

1. De ce puneți în scenă acum, această piesă?
2. Ați pornit în opțiunea dv. și de la actorii care o vor interpreta?
3. Cum credeți că va fi primit spectacolul de către public? Cât de mult vă preocupă, de fapt, acest lucru?
4. Plasind actuala montare între ultimul dv. spectacol și cel care, probabil îi va urma, credeți că se pot distinge notele definitorii ale unui eventual program estetic? Care ar fi el, în cazul dv.?
5. Ce v-ați dori să (nu) găsiți în revista noastră?

DAN ALECSANDRESCU: PUBLICUL – RAȚIUNEA DE A FI A ACTULUI SCENIC

1. În ultimii șapte ani nu lucrez decât la două piese deodată. Am ajuns să-mi edific și o stare de creație care nu poate fi alta decât cea a unei înnoiri maxime și a unei disponibilizări cât mai variate. Mai mult decât atât, cred că și ritmul meu biologic este acum format în acest fel.

Deci, lucrez la două piese: **Mașina de scris** a lui Cocteau și **Teroare și credință** de Michael Black. Pe amândouă le consider implicate în prezentul atât de tumultuos — una, prin spaima de adevăr, cealaltă, prin conflictul ideologiei totalitariste cu credința umanistă. Enunțativ, tematica celor două piese sper că poate sugera impactul ce-l voi avea cu publicul văduvit, o bună perioadă de timp, de o literatură universală contemporană de valoare.

2. Deosebit de onorat de invitația făcută de colectivul Teatrului Național timișorean, am gândit montarea celor două piese în funcție de actori, și ele se vor valorifica prin interpretarea unor actori cunoscuți precum Larisa Stase Mureșan și Vladimir Jurăscu în **Mașina de scris** și Ion Haiduc, Sandu Simionică, Irene Flamann-Catalina în **Teroare și credință** de Michael Black. Din păcate, mirajul Bucureștiului l-a făcut pe Ion Haiduc să abandoneze rolul lui Goebbels pentru un rol dintr-o piesuță de Schisgal, **Amoor**, adevărată piesă de bulevard. Așa că mă aflu, în momentul cînd redactez aceste răspunsuri, în tatonări de regindire a distribuției. Valoarea textului acestui tînăr și deosebit de talentat autor englez — în premieră pe țară la Timișoara — reclamă acum o înaltă cotă valorică a interpretării.

Mă simt dator să adaug celor spuse și faptul că, prin prezența mea la Teatrul Național din Timișoara, semnînd regia celor două spectacole, contribuî la debutul a doi tîneri absolvenți ai Institutului de Teatru din Tîrgu Mureș: Suzana Macovei în **Teroare și credință** și Nicu Mihoc în dublul rol din **Mașina de scris** și în **Hașek din Teroare și credință**. Pentru mine, actorul este un adevărat partener de creație în actul scenic.

3. Mă preocupă enorm modul în care este primit actul meu de creație scenică. Publicul este, pentru mine, rațiunea de a fi. Însăși natura teatrului, ca artă, se raportează la impactul actului scenic asupra beneficiarului său, publicul.

În ce privește cele două texte — cele două spectacole — mă feresc de a prognoza. De fapt m-am ferit întotdeauna.

„Contribuie foarte mulți factori la un succes. Unul dintre ei este și liniștea psihologică a publicului, dorința lui de a se așeza să asculte și să vadă, iar acum publicul românesc, traversînd un moment cu totul special, nu știu în ce măsură

are răbdarea și starea de a asculta și a vedea teatru. Motivul direct al spectacolelor pe care le creez în momentul de față, declarat acroșantă, sper să-l facă interesat de ele. Ca și meditația pe care sper să i-o ofere prin ideile lor, care am credința că-i vor îmbogăți spiritul.

Publicul a fost dintotdeauna un mister pentru mine, dar și un partener. Acum mi se pare că atât el cât și eu traversăm un moment de cotitură.

4. Dacă mă refer la ultimele două premiere ale mele, **Smerita** după Dostoievski la Teatrul Național din Tîrgu Mureș și **Regele moare** de E. Ionescu, realizată cu studenții Institutului de Teatru din Tîrgu Mureș, nu pot decât să cred că valoarea autorilor se ridică la cota maximă. Iar dacă îl adaug pe Cocteau, consacrat dramaturg al ultimilor 50 de ani, și pe Michael Black, unul dintre cei mai cotați valorici tîneri dramaturgi contemporani englezi, cred că pot conchide că valoarea textului este o condiție și, în același timp, o constantă a actului meu de creație scenică. Am crezut, cred și voi crede că nu poate exista un autentic act de creație scenică în afara dramaturgiei.

Plecînd din Timișoara mă voi îndrepta spre Iași, unde voi readuce în circuitul național o capodoperă universală a contemporanului nostru Molière, prin **Avarul**. La acest teatru sper să am o întîlnire de neuitat cu un actor de neuitat al acestei scene românești de prim rang, Dionisie Vitcu.

În iarna acestui an îmi voi urma crezul meu de o viață, acela de a aduce în peisajul literaturii dramatice românești nume noi. De data asta e vorba de Constantin Zărnescu, prin a cărui — fără jenă o pot numi așa — capodoperă, **Regina locasta**, sper să pot realiza un moment important al Teatrului Național din Tîrgu Mureș, avînd-o în rolul titular pe atât de inezestrata actriță Anca Neculce.

Iată cum, prin autori de mare valoare, ca și prin actori de mare valoare, caut să redau, prin modalități contemporane, texte clasice sau teme antice, care să ofere prilej de meditație contemporanilor mei. Mă aflu, în toate faptele de creație despre care am pomenit, întovărășit de un artist mai mare chiar decât mine, cred, statornică prietenă de peste 20 de ani și parteneră de creație în egală măsură, minunata scenografa Emilia Jivanov.

5. Doresc să găsesc adevărata viață a teatrului românesc și să nu găsesc partizanatul, grupările de tot soiul și interesele de grup, să găsesc viața unei arte care nu va muri niciodată. TEATRUL.